

Søg...

13. marts 2017

Jacob Krogsøe (<http://www.planetpulp.dk/author/jacob/>)

Synes godt (

Logan

Tekst

Print denne side

Send som email ([mailto:?](mailto:)

subject=Planet%20Pulp%20%3A%20Logan&body=Jeg%20anbefaler%20denne%20side%3A%

Logan er en gave til superheltefilmen, en gave til actionfilmen og i det hele taget en gave til filmmediet. Få mislyde kan ikke rykke ved, at Logan er et muskuløst og brutalt karakterdrama, en road movie i en setting, der har et postapokalyptisk feel. Tak for det, Marvel!

(http://www.planetpulp.dk/billeder/film/logan/logan_plakat_stor.jpg)“I

hurt myself today

To see if I still feel

I focus on the pain

The only thing that's real.”

Denne anmeldelse indeholder mindre spoilers.

År 2029

Smerte. Et centralt begreb, når man ser nærmere på Wolverine-karakteren og specielt, når man ser nærmere på James Mangolds fremragende **Logan**.

Både den konkrete smerte, som når man får tæsk eller når man spidder eller spiddes af spidse genstande. Men også den indre smerte; smerten ved ikke at føle sig hjemme, smerten ved ikke at føle sig som en del af samfundet.

Et klassisk og stærkt element, når man taler om mutanterne i superheltesammenhæng, hvor det altid er et ledende motiv, det der ofte starter urolighederne, der ender med død, ødelæggelse og splittelse. For de "almindelige" mennesker er bange for det, der er anderledes.

I **Logan** skriver vi det herrens år 2029. Logan, der er livstræt, slidt og syg, har skiftet superhelletjansen ud med et job som chauffør. Han er ved at tjene penge, så han kan købe en båd sammen med Charles Xavier, så de kan rejse væk fra alt.

Det er nemlig sådan, at alderen, og måske andre ting, har gjort Xaviers evner en anelse ustabile. Så han er farlig for sine omgivelser, hvis han ikke får den medicin, som Logan skaffer. De to gamle X-Men-drenge bor langt, langt ude på landet i Mexico, tæt ved grænsen til USA, i en nedlagt fabrik.

Desuden bor mutanten Caliban, ham der kan spore mutanter, også sammen med de to herrer, og tilsammen danner de en noget sølle trio. De gode tider er slut, de andre helte er døde (eller de er i hvert fald ikke med i filmen) og nu er der kun smerten tilbage. Der fødes heller ikke længere mutanter, så i den store sammenhæng er en æra slut.

Men en dag ændres alt for vores trekløver. En pige gør sin entre i deres liv. En mutantpige og vel at mærke en mutantpige, der har de samme evner som Logan/Wolverine. Så de gamle mænd må, dybt inde, finde deres heltepersoner frem, for der venter dem en lang og brutal rejse. En rejse mod frihed, en rejse mod frelse. For der er naturligvis nogle onde, onde mænd der vil have fat i pigen.

Oscar til Jackman, tak!

Hvordan filmen indskrives sig i det absurde rodede **X-Men**-univers er ikke specielt vigtigt for mig. Og hvis det er for dig, er der et utal af steder på nettet, hvor du kan læse mere eller mindre vellykkede udredninger, der tager højde for mere eller mindre gode forklaringer på de forskellige universer og tidstråde.

Filmen kan nemlig sagtens stå på egne ben, men naturligvis vil din reception blive farvet af, hvor godt du kender karaktererne. Men selv for dem, der ikke har set én eneste superheltefilm, eller dem, der er blevet trætte af Marvels CGI-heroisme, kan jeg forestille mig, at filmen er et ubetinget hit.

Det skyldes til dels det simple plot, hvor vi alle kan være med, men endnu mere skyldes det Hugh Jackman, der leverer sit livs præstation. Fysisk, rørende, dybfølt, ægte og meget troværdigt. Specielt da den gamle Logan delvist vækkes til live, da filmen nærmer sig sit klimaks.

Her formår Jackman at gøre superhelteøjeblikkene mere ægte og spændende, end jeg har set dem før. Fantastisk. Og hvis DiCaprio kunne vinde en Oscar for sin præstation i **The Revenant** (<http://www.planetpulp.dk/?p=42876>) (2015), vil jeg mene, at Jackman kan og bør gøre det samme.

På mange områder er vi med **Logan** langt væk fra det, jeg vil betegne som den klassiske heroiske superheltefilm, hvor en enkelt person eller en gruppe af helte, skal løse problemer og nedkæmpe det onde.

Logan er som sådan ikke en decideret dekonstruktion af superheltefilmen, men den afsøger nye områder. Eller rettere sagt så griber den måden at fortælle om superhelte på en på en anderledes måde. Selve plottet i **Logan** er papirstyndt, men det er karaktererne og de følelser, der er på spil, ikke.

Så jeg forstår godt, at man bliver skuffet, hvis man enten er meget religiøs (ja, jeg kigger på dig, du mystiske mand fra **Jyllands-Posten**) eller hvis man forventer endnu en klassisk superheltefilm. **Logan** føles mere som en "rigtig" film, løsrevet fra et stort superheltenarrativ. Personerne føles som rigtige mennesker, og det mener jeg sagtens at man kan gøre i en superheltefilm, uden at man ødelægger noget.

Varm kniv gennem blødt smør

Wolverine, eller Jærvn i de gode gamle dage, har altid været en fanfavorit. De mørke sider og den brutale maskulinitet tilsat absurd seje mutantevner, er alle nørders våde drøm. Også min.

Jeg husker stadig et spørgsmål til Marvel Mortens brevkasse, der lød cirka sådan her: "Hvem ville vinde mellem Jærvn og Panser?", hvortil Morten svarede cirka sådan her: "Jærvn, fordi hans klør vil skære gennem Panser som en varm kniv gennem blødt smør." Det er poesi og sejhed på et meget højt niveau.

Derfor passer Wolverine, født James Howlett, men bedre kendt som Logan, så forbandet godt i den type fortælling, som James Mangold leverer i **Logan**. Her er superheltefernissen skrællet væk, her er den mørke fortid, sygdommen, sorgen, sat til fuld skue, men samtidig er Logans sejhed aldrig langt væk.

Kort sagt en superhelt med kant, en superhelt man godt kan bygge et karakterdrama op omkring.

*"What have I become
My sweetest friend
Everyone I know
Goes away in the end*

*And you could have it all
My empire of dirt
I will let you down
I will make you hurt.”*

Sådan synger Johnny Cash i sangen, der fulgte den første trailer til filmen – Mangold instruerede jo også den fine film om Johnny Cash, **Walk the Line**, der udkom i 2005. Ja, hvad er superhelten blevet til, når alle hans bånd til superheltebranchen er skåret væk?

En tikkende bombe, en voldspsykopat eller noget helt andet? Noget der påfører andre og sig selv smerte. Logan er blevet til sovende dyr. Men dybt inde, og det skal vi ikke glemme, er helten til stede. Den helt, der vil ofre sig selv for andre og den helt, der, når han slipper sit indre dyr løs, nærmest er umulig at stoppe. En naturkraft, en dræbermaskine.

Og her forløses, på den filmiske front, for første gang den ægte Logan, den ægte Wolverine. Dyret. Og det er smukt.

No Country for Children of X-Max: Beyond Thundershane

Fra road movie'en får **Logan** også *drifteren*. Den cowboy lignende karakter, der ikke har noget fast holdepunkt, men som lader sig drive rundt i udkanten af samfundet. Og vi har mødet mellem kultur og natur, hvor karaktererne bevæger sig i et form for skyggeland mellem de to. Det er først, da de tvinges til at rejse, at der kommer mulighed for udvikling, at der kommer mulighed for frelse.

Fra det postapokalyptiske får vi idéen om utopia i flere udgaver. Vi har professorens og Logans ønske om en båd på havet, langt væk fra alt, og vi har børnenes idé om stedet i North Dakota. Vi har manden og pigen, ligesom i **Children of Men** (<http://www.planetpulp.dk/?p=20901>) (2006), hvor der ikke fødes flere børn. I **Logan** er det far og datter i et samfund, hvor der ikke fødes flere mutanter.

Der er også mange lighedspunkter med **Mad Max Beyond Thunderdome** (<http://www.planetpulp.dk/?p=5374>) (1985): Bilscenen ved toget varsler det og sidenhen understreges det, da Logan ankommer til børnesamfundet som den eneste voksne.

Af de mere tydelige referencepunkter er naturligvis den smukke brug af George Stevens klassiske western **Shane** fra 1953. Det er et greb, der viser, at Mangold kender sin filmhistorie og på en elegant måde formår at spejle sin film i et smukt spejl.

På **Facebook** blev jeg enig med en ven om, at **Logan** godt kunne have heddet “No Country for Children of X-Max: Beyond Thundershane”, ja, lidt plat har man vel altid lov til at være.

En klassisk actionfilm

Derudover er filmen i sin essens også en klassisk actionheltefortælling, som vi så mange af i 1980'erne og 1990'erne. Altså den type actionfilm, hvor helten starter som marginaliseret af

samfundet, af sig selv.

Det kan være den udkogte privatdetektiv som i **The Last Boy Scout** (1991), den hjemvendte vietnamveteran i **First Blood** (1982) eller fangen på flugt i **The Running Man** (<http://www.planetpulp.dk/?p=33233>) (1987). Disse helte skal gå grueligt meget igennem, før de kan fremstå som "den ægte helt", der som en voldelig udgave af Jesus uddeler tæv til de onde.

Denne klassiske formel følger **Logan** på mange måder og bryder den på de helt rigtige tidspunkter.

Til sidst tilsætter vi en voldsom og herlig mængde ultravold.

Hvis man ser på filmens forskellige byggesten, kan det nok heller ikke undre, hvorfor jeg har kastet min kærlighed på den. Hvis man derimod ikke kan lide nogle af de ting, jeg nævner, kan jeg så udmærket forstå, hvis man vil afsky **Logan**. Det er bestemt ikke en film for alle. Og hvis man ikke *føl*er filmen, specielt karakteren Logan, så tror jeg, den kan fremstå som meget banal.

Små mislyde

For mig er der også nogle små mislyde. For det første er hele metalaget med **X-Men**-tegneserien i filmen, som er godt udført med specifikt producerede tegneserier til filmen, lidt klodset forløst.

Det er for tydeligt, og jeg rives ud, rent følelsesmæssigt, mens de scener står på. Det kunne være skildret mere elegant med fortællinger og myter løsrevet fra det helt åbenlyse nørdniveau.

For det andet er den unge Hugh Jackman som superskurken X24 unødvendig, en blanding mellem en Terminator og en Universal Soldier (se bare scenen hvor han spiddes på landbrugsmaskinen). Jeg kan godt forstå, at man gerne vil spejle flere sider af Logan, og af eksperimenterne, men igen river det mig ud af fortællingen som metalag ofte har det med at gøre.

Filmene har slet ikke behov for det. En spilletid på 15 minutter mindre og et mindre fokus på metalagene havde efterladt indtrykket af et klokkeklart mesterværk.

Fremragende film

Men det ændrer ikke ved, at **Logan** er en fremragende film. I en tid hvor superheltefilmen er ved at forny sig, træder den flot frem på scenen sammen med bastarder som **Deadpool** (<http://www.planetpulp.dk/?p=41884>) (2016) og **Guardians of the Galaxy** (<http://www.planetpulp.dk/?p=36089>) (2014). Og så lader vi Cash få det sidste ord.

*"If I could start again
A million miles away
I will keep myself
I would find a way."*

Titel: Logan

Instruktør: James Mangold

Manuskript: Scott Frank, James Mangold & Michael Green efter historie af James Mangold

Cast: Hugh Jackman (Logan), Patrick Stewart (Charles), Dafne Keen (Laura), Boyd Holbrook (Pierce), Stephen Merchant (Caliban), Richard E. Grant (Dr. Rice)

Producere: Simon Kinberg (producer), Hutch Parker (producer), Lauren Shuler Donner (producer), Stan Lee (executive producer), James Mangold (executive producer), Josh McLaglen (executive producer)

Foto: John Mathieson

Klip: Michael McCusker, Dirk Westervelt

Musik: Marco Beltrami

Spilletid: 137 minutter

Aspect ratio: 2.35:1

Sprog: Engelsk

Produktionsland, år: USA, 2017

Produktionsselskaber: Donners' Company, Kinberg Genre, Marvel Entertainment, TSG Entertainment, Twentieth Century Fox Film Corporation

Anmeldt i nr. 137 | 13/03/2017 (http://www.planetpulp.dk/?page_id=43531)

Stikord: Superhelte (<http://www.planetpulp.dk/?p=2907>), X-Men (<http://www.planetpulp.dk/?p=3049>)

Jacob Krogsøe ([http://www.planetpulp.dk/?](http://www.planetpulp.dk/?page_id=894)

[page_id=894](http://www.planetpulp.dk/?page_id=894)). Medstifter af Planet Pulp. Redaktør.

Bosiddende i Århus, hvorfra han har færdiggjort sit studie på Film- og Medievidenskab på KUA. Har desuden taget tillægsuddannelsen på Journalisthøjskolen, og startede den 1. oktober 2011 som mediebibliotekar på Randers Bibliotek.

Er født på Fyn og opvokset i Sønderjylland. Har altid haft en stor passion for film, helt tilbage fra da han så film i sine bedsteforældres biograf i Hesselager. **Maltin's Film Guide [..]** (http://www.planetpulp.dk/?page_id=894)

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive publiceret. Krævede felter er markeret med

Kommentar

Navn